

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี, 2520.
- ____. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พัฒนศึกษา, 2524.
- ____. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534). กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2529.
- ____. ความเสมอภาคโอกาสทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยแบบเรียน, 2518.
- ____. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520. กรุงเทพมหานคร : กองแผนงาน, 2532. (อัดสำเนา)
- ____. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. กรุงเทพมหานคร : 2535. (อัดสำเนา)
- ____. รายงานผลการศึกษาสภาพเบื้องต้นเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนโครงการนาร่องขยายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 อีก 3 ปี. กรุงเทพมหานคร : กองประเมินผลการศึกษา, 2534.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ประชาสัมพันธ์โครงการนาร่องขยายการศึกษาระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : หน่วยงานดำเนินการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2533.
- ____. รายงานประจำปี 2533 โครงการนาร่องขยายการศึกษาระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วิทยศึกษานิเทศก์, 2534. (อัดสำเนา)
- ____. แผนดำเนินงานโครงการนาร่องขยายการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปีงบประมาณ 2534. กรุงเทพมหานคร : วิทยศึกษานิเทศก์, 2534.
- ____. คู่มือการดำเนินงานสำหรับโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจ. เอ็น.ที, 2535.
- ประคอง วรรณสุด. สถิติประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2529.

พิพัฒน์ วิเชียรสวรรณ. แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2535. กรุงเทพมหานคร :

สำนักพิมพ์เดอะบุคส์จำกัด, 2535.

ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ. กฎหมายการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2527.

วิชาการ, กรม. คู่มือหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).

กระทรวงศึกษาธิการ, 2533.

_____. หลักสูตรสังคมศึกษา ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533. กระทรวงศึกษาธิการ, 2533.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. แผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรมระยะที่ 6 (พ.ศ.

2530-2534). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2530.

_____. แผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรมระยะที่ 7 (พ.ศ.2535-2539).

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.

บทความ

ก่อ สวัสดิพานิชย์. "ระบบการศึกษาไทยในอนาคต." วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 15 : 5

(มิถุนายน - กรกฎาคม 2524) : 1-15.

ระพี สาคริก. "การศึกษาภาคบังคับกับภาวะปัญหาสังคมไทย." จตุรัสศึกษา. 1 (กุมภาพันธ์

2530) : 30.

วิบูลลักษณ์ ทองเนื้อ และมนตรี มีลาโย. "ยุทธวิธีและมาตรการด้านการศึกษาของประเทศไทย

ในทศวรรษหน้า." วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 16 : 1(ตุลาคม-พฤศจิกายน 2524) : 27.

สมชัย วุฒิปรีชา. "การบรรยายพิเศษ." ประชากรศึกษา. 40 (มกราคม 2533) : 10-15.

สุมน อมรวิวัฒน์. "นันทาสถนะการขยายการศึกษาภาคบังคับ." วารสารการศึกษาแห่งชาติ.

21 (มิถุนายน-กรกฎาคม 2533) : 18-22.

หวน พันธุ์พันธ์. "การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาภาคบังคับ 6 ปี." วารสารมิตรครู.

29 (พฤษภาคม 2530) : 17.

วิทยานิพนธ์และงานวิจัยอื่น ๆ

ก้องเกียรติ สหวรรณางกูร. การวิเคราะห์แนวโน้มทางการศึกษาภาคบังคับของไทย. วิทยานิพนธ์

ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

- ฉวีวรรณ พูลนามล. สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ชโนรส สุภาสัย. ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน วิชา
เศรษฐศาสตร์ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- เชาวฤทธิ์ จงเกษกรณ์. ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชา
พระพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- นุศรา โอริคาสะ. สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ของครูในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- บรรจบ คำคุณ. สภาพและปัญหาในการดำเนินงานการขยายโอกาสทางการศึกษาดมมาตรการ
ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 9.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- ปรางศ์สุวรรณ อติตโต. ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์
เกี่ยวกับการเรียนการสอนสังคมศึกษา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ปริศนา โนมพรรณ. ปัญหาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามการรับรู้
ของครูสังคมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ไพบุลย์ เดชคำภู. สภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาส
ทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ยุวดา ธรรมชาติกุล. สภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการ
ศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2535.

- วรัช กลิ่นสุบรรณ. ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาเหตุการณ์ปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- สุกัญญา เขียวพัฒนา. การเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ระหว่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทยาศาสตร์และแผนการเรียนภาษาต่างประเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สมใจ ชมวิจิตร. สภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ขึ้นพื้นฐานในภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

การสัมภาษณ์

- เดชา นาคสุข. อาจารย์ 2 ระดับ 6. (ช่วยราชการ) ฝ่ายสนเทศและประสานงานโครงการนารองขยายการศึกษาภาคบังคับ. สัมภาษณ์, 17 กรกฎาคม 2534.
- จำเริญ พุ่มรินทร์. อาจารย์ 1 ระดับ 4. ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาโรงเรียนวัดมะเกลือ ในโรงเรียนโครงการนารองขยายการศึกษาภาคบังคับ. สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2534.
- อรุณี ภิรมย์เพชร. อาจารย์ใหญ่ (โรงเรียนวัดมะเกลือ). โรงเรียนในโครงการนารองขยายการศึกษาภาคบังคับ. สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2534.

ภาษาอังกฤษ

- Coleman, James. "What is Meant by Equal Educational opportunity."
Oxford Review of Education. Vol. 1, No.1, 1975.
- Fenton, Edwin. The New Social Studies. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1967.
- Glass, Gene V, and Stanley, Julian C. Statistical Methods in Education and Psychology. New Jersey: Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, 1970.
- Jarolimek, John. Social Studies Competencies and Skills: Learning to Teach As an Intern. New York: Macmillan Publishing Co., Inc., 1977.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รองศาสตราจารย์สิริวรรณ	ศรีพหล	สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. นายปรีชา	นิพนธ์พิทยา	หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นครปฐม
3. นายอนันต์	เอกเผ่าพันธุ์	ศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 1
4. นางสาวพิไลลักษณ์	จำเมือง	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
กองนโยบายและแผน ศูนย์อำนวยการขยายโอกาส
ทางการศึกษา

ภาคผนวก ข.

รายชื่อโรงเรียนที่ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาถูกผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโรงเรียนละ
 1 คน ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 กรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเปิดทำการสอนในปีการศึกษา 2533 จำนวนทั้งหมด 119
 โรงเรียน

1. โรงเรียนวัดศิระทอง	23. โรงเรียนระวีราชภูบ้านรุ่ง
2. โรงเรียนชุมชนวัดพิชิตพิทยาราม	24. โรงเรียนบ้านเตรียม
3. โรงเรียนสุเทร่าปากคลองลำรี	25. โรงเรียนเกาะหมากน้อย
4. โรงเรียนรุ่งเรืองวิทยา	26. โรงเรียนบ้านนาปาง
5. โรงเรียนประเสริฐอิสลาม	27. โรงเรียนบ้านหนองบัว
6. โรงเรียนวัดหนองสองห้อง	28. โรงเรียนมหาราช 7
7. โรงเรียนวัดหนองปรือ	29. โรงเรียนบ้านน้ำพุ
8. โรงเรียนบ้านบาละ	30. โรงเรียนวัดไผ่สามเกาะ
9. โรงเรียนบ้านจูป	31. โรงเรียนวัดหนองแก
10. โรงเรียนบ้านใหม่	32. โรงเรียนวัดลาดเป้ง
11. โรงเรียนบ้านวังกว้าง	33. โรงเรียนบ้านมะเคื่อทอง
12. โรงเรียนราชพัฒนา	34. โรงเรียนบ้านวัดน้ำเขียว
13. โรงเรียนวัดประชาวงศาราม	35. โรงเรียนวัดท่าไชย
14. โรงเรียนบ้านพรุแขง	36. โรงเรียนบ้านพุน้ำร้อน
15. โรงเรียนบ้านยางงาม	37. โรงเรียนชุมชนบ้านหลุมรัง
16. โรงเรียนวัดควนชะลิก	38. โรงเรียนบ้านบัวชุม
17. โรงเรียนวัดชนบทพรพิจิตร	39. โรงเรียนโคกสำโรง
18. โรงเรียนบ้านควนยวน	40. โรงเรียนชุมชนวัดจงบิทรภาพที่ 157
19. โรงเรียนวัดฝาละมี	41. โรงเรียนวัดวันอุทิศ
20. โรงเรียนวัดชลธีพุทธาราม	42. โรงเรียนวัดหนองไม้ชู
21. โรงเรียนถลางพระนางสร้าง	43. โรงเรียนบ้านหนองลี
22. โรงเรียนนิคมสงเคราะห์	44. โรงเรียนวัดโสภา

45. โรงเรียนชุมชนคลองจันท
46. โรงเรียนบ้านวังเคย
47. โรงเรียนชุมชนวัดคลองไทร
48. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา (วัดเทวลาด)
49. โรงเรียนวัดบึงพระ
50. โรงเรียนรัฐราษฎร์สงเคราะห์
51. โรงเรียนชุมชน 12 ท่าศาลประชาเสถยคี
52. โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งใหญ่
53. โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งน้อย (โสภณวิทยาคาร)
54. โรงเรียนวัดท้ายน้ำ
55. โรงเรียนบ้านบึงสามัคคีกำแพงเขต
56. โรงเรียนบ้านท่าไม้
57. โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน
58. โรงเรียนบ้านมาบแก
59. โรงเรียนบ้านมฤคทายวัน
60. โรงเรียนบ้านโจะโหระ
61. โรงเรียนบ้านนุ่งคล้า
62. โรงเรียนนานกกก
63. โรงเรียนบ้านข่อยสูง
64. โรงเรียนบ้านข่อยเปี้ย
65. โรงเรียนบ้านน้ำพี้มิตรภาพที่ 214
66. โรงเรียนบ้านปากคลองรวม
67. โรงเรียนบ้านรังหวาย
68. โรงเรียนบ้านแม่เลียบแม่ปง
69. โรงเรียนบ้านวังพอน
70. โรงเรียนบ้านเหล่า
71. โรงเรียนบ้านศรีดอนมูล
72. โรงเรียนบ้านทุ่งขัว
73. โรงเรียนชุมชนแม่ลาศึกษา
74. โรงเรียนบ้านหาดเค็ด
75. โรงเรียนบ้านซวก
76. โรงเรียนบ้านห้วยแก้ว
77. โรงเรียนชุมชนบ้านบอน
78. โรงเรียนบ้านท่าฟ้าใต้
79. โรงเรียนชุมชนบ้านหนองอาบช้าง
80. โรงเรียนบ้านห้วยงูกลาง
81. โรงเรียนบ้านป่าไผ่
82. โรงเรียนบ้านหมากแข้ง
83. โรงเรียนร่มเกล้า
84. โรงเรียนบ้านโคกทุ่งน้อย
85. โรงเรียนบ้านแบง
86. โรงเรียนบ้านนาดินคำ
87. โรงเรียนชุมชนบ้านนาดีหนองไผ่
88. โรงเรียนชุมชนดงม่วงไข่
89. โรงเรียนบ้านวังยาว
90. โรงเรียนบ้านกุดกุง
91. โรงเรียนบ้านเตาไห
92. โรงเรียนบ้านหนองโนอีคำ
93. โรงเรียนบ้านโนนทองโนนสะอาด
94. โรงเรียนบ้านโนนสังข์ศรี
95. โรงเรียนบ้านนาคอกควาย
96. โรงเรียนบ้านนาคู่

97. โรงเรียนบ้านหนองปลาตูก
98. โรงเรียนชุมชน เบื้องหัวดง
99. โรงเรียนบ้าน เล้า
100. โรงเรียนบ้านสะอาด
101. โรงเรียนวัดแจ่มอารมณ์
102. โรงเรียนชุมชนยอดแก่งสงเคราะห์
103. โรงเรียนเหล่าใหญ่วัฒนาสมถ์ผดุงเวทย์
104. โรงเรียนบ้านหนองปรือ
105. โรงเรียนเพชรหนองขาม
106. โรงเรียนบ้านทัพกระปือ
107. โรงเรียนบ้านน้ำเขียว
108. โรงเรียนบ้านชัยใหญ่
109. โรงเรียนบ้านโคกยาง
110. โรงเรียนบ้านทองหลาง
111. โรงเรียนบ้านภูเงิน
112. โรงเรียนชุมชนบ้านคลองพลู
113. โรงเรียนวัดแหลมหิน
114. โรงเรียนวัดมาบไผ่
115. โรงเรียนวัดบางวัว(สาย เสริมวิทย์)
116. โรงเรียนบ้านทุ่งเค็ด
117. โรงเรียนวัดหนองพะวา
118. โรงเรียนบ้าน เขาหิน
119. โรงเรียนชุมชนบ้าน เขาลูกช้าง

ภาคผนวก ค.

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ทุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

โครงสร้าง

1. วิชาบังคับ จำนวน 57 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ วิชาดังต่อไปนี้

1.1 วิชาบังคับแกน จำนวน 39 หน่วยการเรียนรู้

ภาษาไทย	12	หน่วยการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์	9	หน่วยการเรียนรู้
คณิตศาสตร์	6	หน่วยการเรียนรู้
สังคมศึกษา	6	หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย	3	หน่วยการเรียนรู้
ศิลปศึกษา	3	หน่วยการเรียนรู้

1.2 วิชาบังคับเลือก จำนวน 18 หน่วยการเรียนรู้

สังคมศึกษา	6	หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย	6	หน่วยการเรียนรู้
การงาน	6	หน่วยการเรียนรู้

2. วิชาเลือกเสรี จำนวน 35 หน่วยการเรียนรู้ ให้เลือกจากรายวิชาในกลุ่มวิชา

ต่าง ๆ ต่อไปนี้

2.1 กลุ่มวิชาภาษา

ภาษาไทย

ภาษาต่างประเทศ

2.2 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์

วิทยาศาสตร์

คณิตศาสตร์

2.3 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา

2.4 กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ

พลานามัย

ศิลปศึกษา

2.5 กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ

อาชีพ

3. กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมต่อไปนี้

3.1 กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คือ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ จำนวน 1 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค และกิจกรรมอื่นๆ อีก 1 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค

3.2 กิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ จำนวน 1 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค

3.3 กิจกรรมอิสระของผู้เรียน จำนวน 2 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง

พ.ศ.2533)

1. เวลาเรียน

1.1 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้เวลาเรียนประมาณ 3 ปี หรือ 6 ภาคเรียน

1.2 ในปีการศึกษาหนึ่งให้แบ่งเป็นภาคเรียนปกติ 2 ภาค ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ และโรงเรียนอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร สำหรับภาคฤดูร้อนซึ่งมีเวลาเรียน 4 สัปดาห์ เวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่เปิดสอนจะต้องเป็น 5 เท่าของภาคปกติ

1.3 ในสัปดาห์หนึ่ง โรงเรียนต้องเปิดเรียนไม่น้อยกว่า 5 วัน วันละไม่น้อยกว่า 7 คาบ คาบละ 50 นาที รวมอย่างน้อย 35 คาบ

1.4 ให้เรียนตามหลักสูตรอย่างน้อยสัปดาห์ละ 30 คาบ และให้โรงเรียนจัดให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์เป็นกิจกรรมบังคับ 1 คาบต่อสัปดาห์ และกิจกรรมอื่น 1 คาบต่อสัปดาห์ และกิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ 1 คาบต่อสัปดาห์ละ 2 คาบ

2. หน่วยการเรียน

รายวิชาใดที่ใช้เวลาเรียน 2 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีหน่วยการเรียน 1 หน่วยการเรียน ให้มีหน่วยการเรียน 1 หน่วยการเรียน รายวิชาใดที่มีจำนวนคาบเรียนมากกว่า

หรือน้อยกว่า 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน รายวิชาใดที่มีจำนวนคาบเรียนมากกว่า หรือน้อยกว่า 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีจำนวนหน่วยการเรียนรู้มากขึ้น หรือน้อยลง เป็นไปตามสัดส่วน

3. วิชาบังคับและวิชาเลือกเสรี

3.1 ผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตร สำหรับภาษาต่างประเทศ นักเรียนจะเลือกเรียนได้เพียง 1 ภาษา

3.2 การจัดทำรายวิชาบังคับเลือกและวิชาเลือกเสรี นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและใช้แหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระให้เป็นไปตามหลัก เกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

4. การประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียนและการโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2523) พ.ศ. 2533

5. เกณฑ์การจบหลักสูตร

5.1 ต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้าง จำนวน 90 หน่วยการเรียนรู้ และทุกรายวิชาต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน

5.2 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้วิชาบังคับแกนวิชาภาษาไทย และสังคมศึกษา

5.3 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้ทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 80 หน่วยการเรียนรู้

5.4 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 2 กิจกรรม โดยให้เลือกกิจกรรมบังคับ 1 คาบต่อสัปดาห์ และเลือกกิจกรรมอื่น ๆ อีก 1 คาบต่อสัปดาห์ โดยแต่ละกิจกรรมต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด

6. การแก้ไข เปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ในกรณีที่จะมีการยกเลิก เพิ่มเติม และเปลี่ยนแปลงรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ให้ทำเป็นประกาศ หรือคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ประกอบด้วยรายวิชาต่าง ๆ ดังนี้

วิชาบังคับแกน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ส 101	ประเทศของเรา 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 102	ประเทศของเรา 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ส 203	ทวีปของเรา	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 204	ประเทศของเรา 3	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ส 305	โลกของเรา	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 306	ประเทศของเรา 4	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

วิชาบังคับเลือก

ส 017	จริยธรรมกับบุคคล	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 026	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในโลกปัจจุบัน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 027	โลกในยุคปัจจุบัน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 032	เศรษฐศาสตร์ครอบครัว	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 043	กฎหมายน่ารู้	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 053	ประชากรกับสิ่งแวดล้อม	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 071	ท้องถิ่นของเรา 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 072	ท้องถิ่นของเรา 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 073	ท้องถิ่นของเรา 3	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

วิชาเลือกเสรี

ส 011	สังคมและวัฒนธรรมไทย	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 012	เอกภาพ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 013	ฉิล-กูรอน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 014	ศาสนบัญญัติ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 015	จริยธรรม	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 016	ศาสนประวัติ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 021	ชีวิตและงานของบุคคลตัวอย่าง	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 022	ประวัติศาสตร์ทั่วไป	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 023	ประวัติศาสตร์ไทย 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 024	ประวัติศาสตร์ไทย 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 025	ประวัติศาสตร์ไทย 3	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 031	เศรษฐศาสตร์ทั่วไป	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 041	กฎหมายในชีวิตประจำวัน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 042	การปกครองของไทย	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 051	สิ่งแวดล้อมศึกษา	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 052	ประชากรศึกษา	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ส 061	ภูมิศาสตร์เบื้องต้น	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

วิชาสังคมศึกษามีทั้งวิชาบังคับแกน วิชาบังคับเลือกและวิชาเลือกเสรี ดังนี้

วิชาบังคับแกน มี 6 รายวิชา คือ ส 101 ส 102 ส 203 ส 204 ส 305 และ ส 306

ให้เรียนภาคเรียนละ 1 รายวิชา

วิชาบังคับเลือก ให้เลือกเรียน 6 รายวิชาจากรายวิชาที่กำหนดไว้ โดยให้เรียนภาคเรียนละ 1 รายวิชา

วิชาเลือกเสรี แบ่งเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 สังคมวิทยา ศาสนา และวัฒนธรรม มี 6 รายวิชา คือ ส 011 ส 012 ส 013 ส 014 ส 015 และ ส 016

รายวิชา ส 011 เป็นรายวิชาเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมไทย

รายวิชา ส 012 - ส 016 เป็นรายวิชาที่จัดไว้สำหรับผู้นับถือศาสนาอิสลาม หรือผู้ที่
ต้องการศึกษาศาสนาอิสลามโดยเฉพาะ

กลุ่มที่ 2 ประวัติศาสตร์ มี 5 รายวิชา คือ ส 021 ส 022 ส 023 ส 024 และ ส 025

กลุ่มที่ 3 เศรษฐศาสตร์ มี 1 รายวิชา คือ ส 031

กลุ่มที่ 4 รัฐศาสตร์ มี 2 รายวิชา คือ ส 041 และ ส 042

กลุ่มที่ 5 ประชากรและสิ่งแวดล้อมศึกษา มี 2 รายวิชา คือ ส 051 และ ส 052

กลุ่มที่ 6 ภูมิศาสตร์ มี 1 รายวิชา คือ ส 061

การเลือกเรียนรายวิชาบังคับเลือกและวิชาเลือกเสรีของกลุ่มวิชาสังคมศึกษานี้ไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามลำดับรายวิชา

สำหรับผู้เรียนที่นับถือศาสนาพุทธทุกคน ต้องเลือกเรียนรายวิชา พระพุทธศาสนาภาค
เรียนละ 1 รายวิชาตลอดหลักสูตร

ภาคผนวก ง.

**แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน
วิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา**

ที่ ทม 0309/17188

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

30 ธันวาคม 2534

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม
2. รายชื่อโรงเรียน

เนื่องด้วย นายกิตติศักดิ์ วชิสุวรรณ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอ เป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ติบูลศรี วาสนสมลสิทธิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถามแก่หัวหน้าสถานศึกษาและครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาของโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ นายกิตติศักดิ์ วชิสุวรรณ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรารักษ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2150871-3 ต่อ 3530

ที่ ศธ 1403(ศ)/3451

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ
กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

3 กุมภาพันธ์ 2535

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้อนุญาตให้ นายกิตติศักดิ์ วังสุวรรณ
นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา ซึ่งกำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอ เป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง
"ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาโรงเรียนโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษา" โดยการแจกแบบสอบถามแก่ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาของโรงเรียน
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัด รวม โรงเรียน ตามบัญชีรายชื่อดังแนบ
โปรดอนุเคราะห์ และให้ความร่วมมือตามที่เห็นเหมาะสม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจำนุญ เกียรติมงคล)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ศูนย์อำนวยการขยายโอกาสทางการศึกษา

โทร.2815216

ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กันยายน 2535

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา

ข้าพเจ้านายกิตติศักดิ์ วรกิจสุวรรณ นิสิตปริญญาโท ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับปัญหา
การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา"

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ต้องใช้ข้อมูลจากความคิดเห็นและประสบการณ์ของท่านในฐานะ
ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านช่วยตอบแบบสอบถามตามปัญหาของ
ท่านอย่างแท้จริง และกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้จะประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ก็ด้วยความร่วมมือของท่าน ข้าพเจ้า
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างดีและ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติศักดิ์ วรกิจสุวรรณ)

แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาใน
โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ดังนั้น จึงไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ขอได้โปรดตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาเหล่านี้ให้ตรงกับความเป็นจริงให้มากที่สุด เพื่อจะนำคำตอบดังกล่าวนี้ไป เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ต่อไป

2. ข้อมูลที่ได้นี้ผู้วิจัยจะ เก็บไว้ เป็นความลับจะนำ เสนอข้อมูล เป็นผลรวมหรือกลุ่มบุคคล ไม่นำ เสนอ เป็นรายบุคคลหรือโรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ต้อง เขียนชื่อ ในแบบสอบถามแต่ประการใด

3. แบบสอบถามนี้มี 1 ชุด แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สาขาวิชา ประสบการณ์ การศึกษาอบรม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1 การใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน
- 2.2 ครูผู้สอน
- 2.3 นักเรียน
- 2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.5 การใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน

ตอนที่ 3 เป็นแบบคำถามปลายเปิด(Open ended) สอบตามปัญหาอื่น ๆ
และข้อ เสนอแนะในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนโครงการขยาย
โอกาสทางการศึกษา

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของครูสังคมศึกษา

คำชี้แจง ให้ท่านใส่เครื่องหมาย ๕ ลงใน () หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

ตัวอย่าง ข้อ 0 ประสบการณ์ในการสอน

() 1. 1-5 ปี () 2. 6 ปีขึ้นไป

คำอธิบาย ในข้อ 0 นี้ ถ้าท่านปฏิบัติหน้าที่ในการสอนมาแล้ว 1-5 ปี ให้ท่านทำเครื่องหมาย ๕

ลงใน (๕) หน้าข้อ 1. 1-5 ปี

1. เพศ

() 1. ชาย () 2. หญิง

2. อายุ

() 1. 21-25 ปี () 2. 26-30 ปี

() 3. 31-35 ปี () 4. 36-40 ปี

() 5. 41-46 ปี () 6. 46 ปีขึ้นไป

3. วุฒิต่างทางการศึกษาสูงสุดของท่านที่ได้รับ

() 1. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

() 2. ปริญญาตรี

() 3. สูงกว่าปริญญาตรี

() 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. วิชาเอก

() 1. ภูมิศาสตร์ () 2. ประวัติศาสตร์

() 3. สังคมศึกษา () 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ประสบการณ์การทำงาน

() 1. 1-5 ปี () 2. 5 ปีขึ้นไป

6. ท่านเคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรม เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาหรือไม่

() 1. เคยได้รับการอบรม

() 2. ไม่เคยได้รับการอบรม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชา

สังคมศึกษาในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ในด้านต่อไปนี้:-

- 2.1 การใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน
- 2.2 ครูผู้สอน
- 2.3 นักเรียน
- 2.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.5 การใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แต่ละข้อจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชา

สังคมศึกษาของครูสังคมศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ระดับแต่ละระดับมีความหมายดังนี้:-

- 4 หมายความว่า เป็นปัญหามากที่สุด
- 3 หมายความว่า เป็นปัญหามาก
- 2 หมายความว่า เป็นปัญหาน้อย
- 1 หมายความว่า เป็นปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่ เป็นปัญหา

โดยให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ๕ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ท่านเห็นว่าตรงกับ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษามากที่สุด

ตัวอย่าง

ในเรื่องต่อไปนี้ท่านมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาต่อท่านเพียงใด

ลำดับ	ข้อความ	ระดับปัญหา			
		4	3	2	1
0	บรรยากาศในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาไม่ เอื้ออำนวยให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์...๕.

ลำดับ	ข้อความ	ระดับปัญหา			
		4	3	2	1
	<u>ด้านการใช้หลักสูตร เพื่อการเรียนการสอน</u>				
1.	หลักสูตรกำหนดวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจนยากแก่การนำไปใช้ เป็นแนวทางในการวางแผนการสอนรายวิชา.....
2.	ไม่มีการจัดอบรม สัมมนา ประชุมปฏิบัติการ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูในโรงเรียนเดียวกัน และครูในโรงเรียนพี่เลี้ยง เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร.....
3.	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาบางข้อมีลักษณะ เป็นนามธรรมยากแก่การนำไปปฏิบัติหรือสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้.....
4.	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาที่กำหนดไว้ ไม่สอดคล้องความต้องการและความสนใจของผู้เรียน.....
5.	หลักสูตรรายวิชาท้องถิ่นของเราซึ่ง เป็นกลุ่มวิชาบังคับเลือกไม่ชัดเจนพอที่ครูจะนำไป เป็นแนวทางในการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนรักและผูกพันท้องถิ่น.....
6.	เนื้อหาบางรายวิชาที่กำหนดให้ เรียนในสิ่งที่ไกลตัวนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตของนักเรียนในสภาพสังคม ปัจจุบันและอนาคตได้น้อย.....
7.	เนื้อหาวิชาให้ความรู้ที่ เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนน้อย โดยเฉพาะสภาพภูมิศาสตร์และประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นจึงทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียน.....

ลำดับ	ข้อความ	ระดับปัญหา			
		4	3	2	1
8.	เนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรบาง เรื่องขัดกับความ ต้องการหรือความ เชื่อของท้องถิ่น.....
9.	เนื้อหาวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้ เรียนขัดกับวัฒนธรรม ของท้องถิ่นจึงทำให้นัก เรียนไม่สนใจ เรียน.....
10.	เนื้อหาวิชาที่ระบุในหลักสูตรมาก เกินไปยากแก่การนำ ทักษะกระบวนการที่หลักสูตรระบุไว้ไปสอนให้ครบถ้วน.....
11.	เอกสารประกอบหลักสูตรมีไม่ เพียงพอ.....
12.	ขาดงบประมาณในการจัดทำหรือจัดซื้ออุปกรณ์ เพื่อการ เรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....
13.	การใช้ เกณฑ์ตามระ เียบยของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการวัดและประ เเมินผลการ เรียนกับกลุ่มนัก เรียน ที่ไม่ได้มา เรียน เป็นประจำทำได้ยาก.....
14.	การวัดผลจากการสอนซ่อม เสริมที่นัก เรียนสอบไม่ผ่าน จุดประสงค์ของหลักสูตรทำได้ยาก เพราะเวลาที่กำหนด ให้ตามหลักสูตรไม่ เพียงพอ.....
15.	การติดตามประ เเมินผลการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันของนัก เรียนทำได้ยาก.....

ลำดับ	ข้อความ	ระดับปัญหา			
		4	3	2	1
	<u>ด้านครูผู้สอน</u>				
1.	ครูไม่ได้รับการอบรม เพื่อ เตรียมตัวในการใช้ หลักสูตร เพื่อสอนระดับมัธยมศึกษา.....
2.	ครูไม่มีความ เข้าใจถึงความสำคัญของวัตถุประสงค์ หลักสูตรวิชาสังคมศึกษาดีพอจึงไม่สามารถ จัดการ เรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์.....
3.	ครูไม่ได้รับการอบรมหรือสัมมนาวิชาการ เพื่อ เพิ่มพูน ความรู้ด้าน เนื้อหารายวิชาและมนทัศน์ทางสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษามาก่อน.....
4.	ครูผู้สอนไม่มีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ตรงกับ สาขาวิชาที่สอนมาก่อน.....
5.	ครูมีภาระการสอนมาก เพราะต้องสอนทั้งระดับ ประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาจึงทำให้เกิดปัญหา ในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนในแต่ละวิชา....
6.	ครูยังไม่ เคยชินกับการปรับกระบวนการสอนที่ เปลี่ยน ไปจากการสอนในระดับประถมศึกษา มา เป็นระดับ มัธยมศึกษา.....
7.	ครูไม่สามารถจัดการ เรียนการสอนตามแผนการ เรียน ที่จะต้องสนองตอบความต้องการของนักเรียน และท้องถิ่น.....
8.	การนิเทศ เกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนที่ครูได้รับ ไม่ เพียงพอ.....

ลำดับ	ข้อความ	ระดับปัญหา			
		4	3	2	1
9.	ครูขาดความเข้าใจในการที่จะดำเนินงานกิจกรรม จึงไม่สามารถให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริม การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา.....
10.	ครูมีปัญหในการเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา และเวลาเพราะไม่เคยทำการสอนมาก่อนในระดับ มัธยมศึกษา.....
11.	ครูขาดความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนโดยเน้นกระบวนการให้นักเรียนเกิดทักษะในการ ปฏิบัติจริง.....
12.	ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ เหมาะสมกับเนื้อเรื่องในแต่ละบทเรียน.....
13.	การที่ครูต้องรับหน้าที่สอนทั้งระดับประถมศึกษาและ ระดับมัธยมศึกษาทำให้ครูมีเวลาเตรียมการสอนไม่ เพียงพอ.....
14.	ครูไม่สามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้อง กับสังคมและวัฒนธรรมของท้องถิ่น.....
15.	ครูขาดความรู้และทักษะในการสร้างสื่อและวิธีการนำ สื่อมาใช้ประกอบการเรียนการสอน.....
16.	ครูไม่รู้วิธีค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งวิทยากรในชุมชน
17.	ครูไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาทำการที่ โรงเรียนเพราะต้องแก้ปัญหาเศรษฐกิจทางบ้าน.....

ลำดับ		ระดับปัญหา			
		4	3	2	1
18.	ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและการประเมินผลวิชาสังคมศึกษา.....
19.	ครูไม่สามารถสร้างแบบทดสอบที่เหมาะสมได้เพราะไม่เข้าใจวิธีการสร้างแบบทดสอบ.....
20.	ครูไม่เข้าใจกระบวนการประเมินผลให้ครบถ้วนทั้งพัฒนาการด้านพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย....
21.	ครูยังไม่มีความมั่นใจในสภาพการดำเนินการในโครงการฯ จึงขาดกำลังใจที่จะปฏิบัติการสอนอย่างเต็มความสามารถ.....
	<u>ด้านนักเรียน</u>				
1.	นักเรียนขาดแรงจูงใจจากที่บ้านและโรงเรียนในการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษา.....
2.	นักเรียนในโครงการฯที่จบ ป.6 มาแล้วเกินกว่า 1 ปี เมื่อมาเรียนต่อจะเรียนไม่ทันหรือเรียนได้ช้ากว่านักเรียนที่เรียนอย่างต่อเนื่องทำให้ขาดกำลังใจ.....
3.	นักเรียนให้ความสนใจต่อการเรียนวิชาการทำงานและอาชีพ เนื่องจากมาจากทางโรงเรียนได้ เป็นความสำคัญของกลุ่มวิชาการทำงานและอาชีพมากจึงทำให้นักเรียนขาดความสนใจในการเรียนวิชาสังคมศึกษา.....
4.	นักเรียนขาดเรียนบ่อย ๆ เนื่องจากต้องช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ.....

ลำดับ	ข้อความ	ระดับปัญหา			
		4	3	2	1
5.	นักเรียนขาดความสนใจในการเรียนวิชาสังคมศึกษา เพราะเห็นว่าไม่สามารถนำไปประกอบอาชีพโดยตรง หรือใช้ในชีวิตประจำวันได้.....				
6.	นักเรียนส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการเรียนวิชาสังคมศึกษาชั้น เนื่องมาจากครูผู้สอนไม่ได้ชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจจึงทำให้การเรียนบรรลุผลได้ยาก.....				
7.	นักเรียนไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมที่บ้าน เนื่องจากต้องช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ.....				
8.	กิจกรรมเสริมหลักสูตรได้รับความสนใจและความร่วมมือจากนักเรียนน้อย.....				
9.	ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนทำงานหารายได้ช่วยครอบครัว จึงไม่สนับสนุนในการให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร...				
10.	ในห้องกั้นนั้นผู้ปกครองนักเรียนมีทัศนคติที่ไม่สนับสนุนให้บุตรหลานเรียนต่อระดับมัธยมศึกษา เนื่องจากปัญหาทางเศรษฐกิจ.....				
	<u>ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</u>				
1.	ครูต้องสอนทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ทำให้ครูมีปัญหในการจัดทำแผนการสอนให้เหมาะสม.....				
2.	การสอนนักเรียนบางกลุ่มที่ไม่สามารถมาเรียนเป็นประจำโดยการให้บทเรียนสำเร็จรูปและการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองไม่ได้ผลสมความมุ่งหมาย.....				

ลำดับ		ระดับปัญหา			
		4	3	2	1
3.	ไม่สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนการสอนได้ เนื่องจากขาดห้องหรือสถานที่สำหรับฝึกเรียนฝึก ทักษะที่จำเป็นในวิชาสังคมศึกษา.....
4.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา บางอย่างทำได้ยากโดยเฉพาะการจัดกิจกรรมในสภาพ ห้องเรียนแบบประถมศึกษา.....
5.	ครูมุ่งสอนเนื้อหาความรู้มากกว่าการจัดกิจกรรมเพื่อ พัฒนาทักษะกระบวนการ.....
6.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนสำหรับ กลุ่มนักเรียนที่ไม่สามารถมาเรียนประจำได้ต้องจัดให้ เป็นพิเศษทำให้ครูมีภาระงานเพิ่มขึ้น.....
7.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะ กระบวนการทำให้ครบถ้วนทุกชั้นได้ยากเพราะข้อจำกัด ของเวลาที่หลักสูตรกำหนดไว้.....
8.	ทักษะกระบวนการบางทักษะยากแก่การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้บรรลุผลสมความมุ่งหมาย.....
9.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกสถานที่ทำได้ยาก เพราะผู้บริหารและผู้ปกครองไม่สนับสนุน.....
10.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อซ่อมนักเรียนที่ เรียนอ่อนและเสริมนักเรียนที่เรียนเก่งทำได้ยาก เพราะมีปัญหาเรื่องเวลาและขาดสื่อการเรียนการสอน ที่เหมาะสม.....

ลำดับ	ข้อความ	ระดับปัญหา			
		4	3	2	1
	<u>ด้านการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน</u>				
1.	ผู้บริหารโรงเรียนไม่ได้ระบุนโยบายของโรงเรียน ให้ชัดเจนในเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนทำให้ครูขาดแนวทางในการปฏิบัติ งาน.....				
2.	ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีน้อยครู สังคมศึกษาจึงไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน เมื่อจัด กิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมการเรียนการสอน.....				
3.	โรงเรียนตั้งอยู่ในท้องที่กันดาร การคมนาคมลำบาก ทำให้เกิดอุปสรรคต่อการนำวิทยากรมาให้ความรู้หรือ พานักเรียนไปทัศนศึกษา.....				
4.	สภาพเศรษฐกิจของชุมชนเป็นอุปสรรคแก่ครูในการจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตร.....				
5.	แหล่งสถานประกอบการซึ่งเป็นแหล่งความรู้ในชุมชน หาได้ยาก.....				
6.	ในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ขาดแคลนวิทยากรที่มี ความรู้ความสามารถ.....				
7.	โรงเรียนไม่สนับสนุนให้ครูพานักเรียนไปทัศนศึกษาใน แหล่งวิทยาการ.....				

ตอนที่ 3 แบบคำถามปลายเปิด(Open Ended) สอบถามความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับปัญหาและ
ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชา
สังคมศึกษาในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ในด้านต่าง ๆ
ต่อไปนี้

1. การใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน

ปัญหา.....
.....
ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา.....
.....

2. ครูผู้สอน

ปัญหา.....
.....
ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา.....
.....

3. นักเรียน

ปัญหา.....
.....
ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา.....
.....

4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหา.....
.....
ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา.....
.....

5. การใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน

ปัญหา.....
.....
ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา.....
.....

6. อื่น ๆ

ปัญหา.....

.....

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

นายกิตติศักดิ์ วาจิสุวรรณ เกิดวันที่ 22 พฤศจิกายน 2500 ที่จังหวัดสุพรรณบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในปีการศึกษา 2525 เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2532 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนวัดไผ่ล้อมฯ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม